

Η έκδοση του παρόντος βιβλίου στα ελληνικά αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου ερευνητικού εγχειρήματος για την ιστορία των μηχανικών, που αναπτύσσεται στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας με πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, στα οποία συμπεριλαμβάνονται το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών Επιστημών και Δικαίου της Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών), το Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας, Θεωρίας της Επιστήμης), το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας) και η École Nationale des Ponts et Chaussées (L.A.T.T.S.).

Η Ιστορία των Μηχανικών διεθνώς αποτελεί διακριτό κλάδο του ευρύτερου επιστημονικού πεδίου της Ιστορίας της Τεχνολογίας, ενώ παράλληλα στις Η.Π.Α και σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονται σε ανάπτυξη και οι Σπουδές των Μηχανικών (Engineering Studies) στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών προγραμμάτων των Σπουδών Επιστήμης και Τεχνολογίας (Science and Technology Studies). Εν προκειμένω, οι

σπουδές και το επάγγελμα του μηχανικού εξετάζονται στη συνάφεια που παρουσιάζουν μ' ένα σύνολο φιλοσοφικών, κοινωνιολογικών και ιστορικών παραγόντων. Κεντρικά ζητήματα αυτής της διαπραγμάτευσης αποτελούν οι οργανικές σχέσεις των σπουδών και του επαγγέλματος των μηχανικών με τις επιστήμες, την τεχνολογία, την κοινωνία και την πολιτική.

Το ανά χείρας βιβλίο εστιάζει ιδιαίτερα στο ρόλο που έπαιξε η καθιέρωση της τεχνικής εκπαίδευσης και ειδικότερα η εκπαίδευση των μηχανικών στις διάφορες χώρες στην ανάπτυξη της βιομηχανίας. Οι συγγραφείς αντιμετωπίζουν τη σχέση εκπαίδευσης και βιομηχανίας υιοθετώντας τις σύγχρονες προσεγγίσεις στην ιστοριογραφία της τεχνολογίας. Οι προσεγγίσεις αυτές εγκαταλείπουν τις θετικιστικές αντιλήψεις που αντιμετώπιζαν την τεχνολογία ως το απευθείας παράγωγο της εφαρμογής των επιστημών, απορρίπτουν τους ποικίλους ντετερμινισμούς και τις τελεολογικού τύπου βεβαιότητες που συνδέανε οργανικά την τεχνολογική ανάπτυξη με το ιδεώδες της προόδου, και τέλος υιοθετούν ένα θεωρητικό σχήμα που αντιλαμβάνεται τη σχέση κοινωνίας και τεχνολογίας ως σχέση συμπαράγωγής, στα πλαίσια του οποίου τα όρια κοινωνικού και τεχνολογικού παύουν να έχουν νόημα.

Η μετακίνηση από θεωρήσεις με απαίτηση καθολικής ισχύος, που αντιμετώπιζαν τη διαμόρφωση των σπουδών και του επαγγέλματος του μηχανικού ως μία ομοιογενή κανονικότητα, η οποία συνίστατο εν πολλοίς στη γραμμική εφαρμογή της επιστήμης στα τεχνικά επαγγέλματα, συμβάλλει αποφασιστικά στην αλλαγή της εικόνας, στρέφοντας τα ερευνητικά ενδιαφέροντα στις τοπικότητες. Οι περιπτώσεις που παρουσιάζονται στο βιβλίο αναδεικνύουν τον εξαιρετικά σημαντικό ρόλο των εθνικών πλαισίων εντός των οποίων αναπτύχθηκαν η εκπαίδευση και το επάγγελμα των μηχανικών. Οι ιδιαίτεροι προσανατολισμοί του κόσμου της παραγωγής, οι ισχύουσες ιδεολογίες, ο τρόπος πρόσληψης και κατασκευής του ιδεώδους της προόδου, το πολιτικό σύστημα, οι βαθύτερες κοινωνικές τάσεις, οι προσπάθειες ενσωμάτωσης στις διεθνείς αγορές, οι ιδιαίτερες επιστημονικές παραδόσεις εμφανίζονται να έχουν βάλει αποφασιστικά τη σφραγίδα τους στη διαμόρφωση και την εκτύλιξη των εθνικών χαρακτηριστικών των σπουδών και του επαγγέλματος.

Στο πλαίσιο αυτό η ενιαία εικόνα της Δυτικής προόδου θρυμματίζεται στις ιδιαιτερότητες των εθνικών περιπτώσεων, εξημερώνεται και προσαρμόζεται στις ισχύουσες αξίες, τα πρότυπα ανάπτυξης που ενέπνευσαν και καθοδήγησαν την πορεία των διαφορετικών χωρών, ταυτόχρονα όμως ανασυγκροτείται μέσα από τους ιδιαίτερους τρόπους με τους οποίους οι μηχανικοί απαντούν στις κανονικότητες των διεθνών επιρροών διαμορφώνοντας τα χαρακτηριστικά των εθνικών επαγγελματικών ταυτοτήτων τους.

Σχετικά με τη μετάφραση θέλουμε να σημειώσουμε ότι επιλέξαμε ν' αφήσουμε αμετάφραστους εντός κειμένου τους επίσημους τίτλους των διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επαγγελματικών θεσμών, παραθέτοντας τη μετάφρασή τους στις υποσημειώσεις με λατινικούς αριθμούς.